VIKIPEEDIA

Boruka keel

See artikkel ootab keeletoimetamist.
Kui oskad, siis palun aita artiklit keeleliselt parandada (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Boruka_keel&action=edit). (Kuidas ja millal see märkus eemaldada?)

Boruka keel (teiste nimetustega ka **borunca**, **brunca**, **brunka**, **burunca keel**) on tšibtša keelkonda kuuluv keel.[1]

Boruka (*Boruca*)	
Piirkonnad	Costa Rica, Playa Bonita, Golfito
Kokku kõnelejaid	3[1]
Keelesugulus	Tšibtša keelkond **boruka keel**
Keelekoodid	
ISO 639-3	brn

Sisukord

Piirkond
Kõnelejate arv
Arvsõnad
Isikulised asesõnad
Keelestruktuuri andmed
Keelenäide
Kirjaviisi kasutamine
Huvitavaid fakte
Viited

Piirkond

Boruka keelt räägitakse Costa Rica lõunarannikul Playa Bonita ja Golfito vahepeal.[1]

Kõnelejate arv

Boruka keelt kõneles 2007. aastal kolm inimest. Mitte väga ladusa keelekasutusega kõnelejaid on umbes 30–35. Kõnelejateks on ainult vanemad inimesed, kes on rahvuselt põhiliselt hispaanlased. Etniline populatsioon on 1000 inimest (aastal 1991). Keele staatus on 8b ehk siis peaaegu väljasurnud.[1]

Arvsõnad

Boruka keeles on järgmised arvsõnad. Ortograafias on kasutusel "n", mil on peal kaks täppi, "¨", kuid kuna sellist märki ei ole võimalik sisestada, on siin kasutusel "ṅ", sel on veidi teine häältdus kui tavalisel n-il või ñ-il.[2]

1 – *éˇxe, éˇxi*

2 – *búˇc*

3 – *maṅ*

4 – *bájcaṅ*

5 – *shishcáṅ*

6 – *téshan*

7 – *cúj, cújc*

8 – *éjtaṅ*

9 – *cújtaṅ, éjcuj*

10 – *téjcuj, cróshtaṅ, búˇc,cúj*

Isikulised asesõnad

Boruka keeles on personaalsed pronoomenid nii ainsuses kui ka mitmuses. Siin markeerib ˇ kõrisulghäälikut.[3]

Isik	Ainsus	Mitmus
1.	*át*	*diˇ / diˇ rójc*
2.	*bá*	*biˇ / biˇ rójc*
3.	*i*	*i rójc / iˇ rójc*

Keelestruktuuri andmed

Tüpoloogiliselt on boruka keel nominatiiv-akusatiivne, sõnajärg SOV. Kasutab postpositsioone. Verbi kategooriaid väljendatakse tavaliselt sufiksitega. On järgmised grammatilised verbi ajakategooriad: mitteminevik, minevik ja tulevik. Üldiselt on boruka ja hispaania keele grammatika sarnased.[4]

Keelenäide

¿Ishójcre rában? = ¿Qué tal? (hispaania keeles) = "Mis toimub?" või "Kuidas läheb?"[5]

at ki	tru$^{?}$-krá	krang ka
1SG SUBJ	fall-PERF	tree in

"Ma kukkusin puu otsast."[4]

Kirjaviisi kasutamine

Boruka keel kasutab ladina kirjaviisi.[4]

Huvitavaid fakte

Costa Ricas on kampaania, mille käigus õpetatakse koolilapsi rääkima nende vanu ajaloolisi keeli ja boruka on üks neist, mida algtasemel õpetatakse. On välja antud keeleõpik[6] algtasemele, kus on olemas kõige elementaarsemad sõnad (nt arvsõnad, kehaosad) ja muud väljendid.[7]

Viited

1. http://www.ethnologue.com/language/brn külastatud oktoober 2013
2. Quesada Pacheco, Miguel Ángel (1995). Hablemos boruca (in Español / Boruca). San José, Costa Rica: Ministerio de Educación Pública. p. 82. ISBN 9977-60-114-3.
3. Quesada Pacheco, Miguel Ángel (1995). Hablemos boruca (in Español / Boruca). San José, Costa Rica: Ministerio de Educación Pública. p. 33. ISBN 9977-60-114-3.
4. http://celia.cnrs.fr/FichExt/Am/A_25_04.htm kasutatud oktoober 2013
5. Maroto Rojas, Espíritu Santo (1999). "Palabras varias Saludos". Lengua o dialecto boruca o brunkajk (in Español, Boruca). San José, Costa Rica: Editorial de la Universidad de Costa Rica. p. 49. ISBN 9977-67-554-6.
6. http://www.boruca.org/language/language.pdf
7. http://www.boruca.org/en/language/ kasutatud oktoober 2013

Pärit leheküljelt "https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Boruka_keel&oldid=4661124"

Selle lehekülje viimane muutmine: 14:08, 29. mai 2017.

Tekst on kasutatav vastavalt Creative Commonsi litsentsile "Autorile viitamine + jagamine samadel tingimustel"; sellele võivad lisanduda täiendavad tingimused. Täpsemalt vaata Wikimedia kasutamistingimustest.